

PC-4745/MK

Q-5/2051

TEXTILE SCIENCE-II – IV
(Semester-II)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 74

Note : Attempt *two* questions each from Section A and B carrying 11 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION – A

- I. What is weaving? Explain decorative weave.
- II. What are grey goods? What is the importance of finishing the grey goods?
- III. What are the bases of the classification of finishes? Explain any *two* stabilizing mechanical finishes?
- IV. What is loom? Explain the equipment and steps involved in plain weaving.

SECTION – B

- V. Draw the classification chart of dyes and explain in brief the synthetic dyes.

- VI. Explain the technique of batik in detail. Mention the various batik printing centres in India.
- VII. What is printing? Explain the transfer printing and roller printing.
- VIII. Write short notes on the following :
- (a) Natural dyes.
 - (b) Basic and acidic dyes.

SECTION – C

- IX. Write short notes on the following :
- (a) What is resist printing?
 - (b) What is flock printing?
 - (c) Use of leno weaves.
 - (d) Crease resistant.
 - (e) Pile weave.
 - (f) Harness.
 - (g) Jig dyeing.
 - (h) Shuttle less looms.
 - (i) Decorative weave.
 - (j) Pigment printing.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 11 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਬੁਣਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਸਜਾਵਟੀ ਬੁਣਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- II. ਛਾਇਆ ਚਿੱਤਰ (Gray) ਵਸਤੂਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਛਾਇਆ ਚਿੱਤਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕੀ ਹੈ?
- III. ਅੰਤਿਮ ਛੋਹਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਆਧਾਰ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਸਥਿਰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- IV. ਲੂਮ ਕੀ ਹੈ? ਸਾਦਾ ਬੁਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-B

- V. ਰੰਗਣ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਚਾਟ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਿਕ ਰੰਗਣ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VI. ਬਾਟਿਕ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਟਿਕ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰੋ।
- VII. ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਰੋਲਰ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

VIII. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਣਾ।

(ਅ) ਮੁਢਲਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਰੰਗਣਾ।

ਭਾਗ-C

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(a) ਰੋਕ (resist) ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਕੀ ਹੈ?

(b) ਝੁੰਡ (flock) ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਕੀ ਹੈ?

(c) ਸੂਤੀ ਜਾਲੀ (leno) ਬੁਦਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

(d) ਕਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧੀ।

(e) ਢੇਰ (Pile) ਬੁਣਤੀ।

(f) ਕਰਘਾ (Harness).

(g) ਜਿਰਾ ਰੰਗਣਾ।

(h) ਸ਼ਟਲ ਰਹਿਤ ਲੂਮਜ਼।

(i) ਸਜਾਵਟੀ ਬੁਣਤੀ।

(j) ਵਰਨਿਕ (Pigment) ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ।